

2-0-88
82/119

KIESRAAD

GEVESTIGD IN HET GEBOUW VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN TE 'S-GRAVENHAGE - TIL (070) 622211

postbus 20011 2500 EA

717911

Aan
de Minister van Binnenlandse Zaken

Uw brief van

Ons kenmerk

's-Gravenhage, 2 augustus 1983

3661

Onderwerp

Opheffing ver-
kiezingsstatistiek
CBS

De Kiesraad is ter ore gekomen, dat het voornemen zou bestaan in het kader van de bezuinigingen voor te stellen de door het Centraal Bureau voor de Statistiek vervaardigde verkiezingsstatistieken op te heffen.

De Kiesraad heeft hiervan met grote bezorgdheid kennis genomen. Het CBS brengt voor elke verkiezing van Tweede Kamer, gemeenteraden, provinciale staten en Europese Parlement een dergelijke statistiek uit. Deze statistieken verschijnen één à twee jaar na de betreffende verkiezing en zijn gebaseerd op door het CBS aan de gemeenten gevraagde gegevens. Voor een groot aantal gegevens is de CBS-statistiek de enige (betrouwbare) bron. Met name de cijfers betreffende de aantallen kiesgerechtigden, de opkomst en de aantallen kiezers die bij volmacht of met een kiezerslegitimatiekaart hebben gestemd, worden door geen enkele andere instelling verzameld. In de toekomst zullen hieraan, naar de Kiesraad aanneemt, ook de aantallen kiezers die per brief hebben gestemd, worden toegevoegd. Ook de aantallen stemmen, stemmenpercentages en opkomstcijfers per gemeente worden slechts door het CBS op een toegankelijke wijze gepubliceerd. Weliswaar verzamelt het ANP deze cijfers op de verkiezingsavond, doch afgezien van het feit dat de ANP-cijfers niet geheel betrouwbaar kunnen zijn worden deze slechts gedeeltelijk in de pers gepubliceerd. Het ANP baseert zich voor opkomstcijfers en vergelijkingsstaten overigens op de CBS-gegevens.

Het verloren gaan van de CBS-verkiezingsstatistiek zou in de eerste plaats een groot gemis opleveren voor de politieke partijen, omdat men geen goed inzicht meer kan verwerven in de partij-aanhang voor

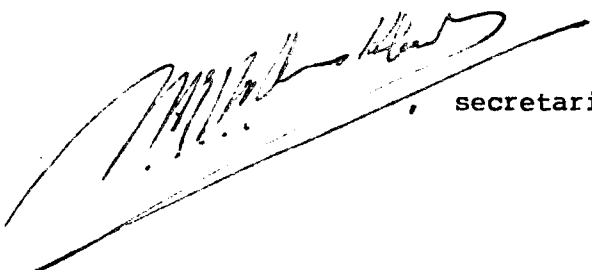
wat de ontwikkeling in de tijd en de differentiatie naar regio's en gemeenten betreft. Ook voor de overheid is het in een democratische samenleving van wezenlijk belang inzicht te hebben in het kiezersgedrag . Voor de wetgever zal het moeilijk zijn de wenselijkheid van wijziging van de Kieswet b.v. met betrekking tot stemmen bij volmacht en per brief te beoordelen, indien betrouwbare cijfers terzake ontbreken.

Tenslotte voorziet de Kiesraad ernstige gevolgen voor op de universiteiten en elders verrichte onderzoeken op het terrein van staatsrecht en bestuurswetenschappen, indien de in de verkiezingsstatistieken neergelegde gegevens niet langer beschikbaar en/of toegankelijk zouden zijn.

De Kiesraad geeft u derhalve in overweging alles in het werk te stellen om te voorkomen dat de verkiezingsstatistiek van het CBS wordt opgeheven.

De Kiesraad,

 , voorzitter

 , secretaris